

Laki

kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) 5 §:n 2 momentti sekä 27 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 399/2023, ja
muutetaan 1 §, 2 §:n 1 ja 4—6 kohta, 3 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentti, 4 §, 5 §:n 3 ja 4 momentti, 15 § sekä 28 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 1 §, 2 §:n 1 kohta, 3 §:n 5 momentti sekä 15 § laissa 399/2023, 2 §:n 4 kohta laissa 1293/2002, 2 §:n 5 kohta laissa 1003/2002, 2 §:n 6 kohta laissa 937/2012, 3 §:n 1 momentti ja 5 §:n 4 momentti laissa / , 3 §:n 2 momentti laeissa 937/2012 ja / , 3 §:n 4 momentti laissa 1103/2024, 4 § laeissa 937/2012 ja 339/2023, 5 §:n 3 momentti laissa 591/2022 sekä 28 §:n 1 momentti laissa 1314/2014, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan työttömyyden perusteella työttömyysetuutta tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä avoimilla työmarkkinoilla, sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työvoimaviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapalveluun. Laissa säädetään myös toimenpiteisiin osallistuvan henkilön oikeuksista ja velvollisuuksista.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *aktivointisuunnitelmalla* työttömyydestä johtuen toimeentulotukea pääasiallisena tulonaan saavalle työttömälle henkilölle työllistymisedellytysten ja elämänhallinnan parantamiseksi laadittavaa suunnitelmaa, jonka työvoimaviranomainen ja hyvinvointialue laativat yhdessä henkilön kanssa;

4) *työttömyysetuudella* työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettua etuutta;

5) *työttömyysetuuteen oikeutetulla* henkilöä, joka saa työttömyysetuutta, ja työttömyysturvalain 10 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöä;

6) *kulukorvauksella* kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla työttömyysetuuden saajalle työttömyysturvalain 10 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla maksettavaa päiväkohtaista korvausta;

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle alle 25-vuotiaalle toimeentulotukea saavalle, jolle on järjestetty työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 34 §:n 1 momentissa tarkoitettu työnhakukeskustelu ja jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen neljän kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuun toimeentulotukeen.

Tätä lakia sovelletaan lisäksi aktivointisuunnitelman laatimiseen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen työttömälle 25 vuotta täyttäneelle toimeentulotukea saavalle, jolle on aiemmin laadittu työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 37 §:ssä tarkoitettu työllistymissuunnitelma ja jonka pääasiallinen toimeentulo on viimeisen 12 kuukauden aikana perustunut työttömyyden johdosta maksettuun toimeentulotukeen.

Tätä lakia ei sovelleta henkilöön, jolla on kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (681/2023) tarkoitettu voimassa oleva kotoutumissuunnitelma taikka jolle edellä tarkoitettua suunnitelmaa ei ole vielä laadittu. Laskettaessa 1 ja 2 momentin mukaisia määräaikoja otetaan kuitenkin työttömyyden perusteella kotoutumissuunnitelman ajalta maksettu toimeentulotuki huomioon.

Tätä lakia sovelletaan kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen sellaiselle työttömyysetuuteen oikeutetulle tai toimeentulotukea saavalle henkilölle, joka on ohjattu työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023) tarkoitettulla tavalla monialaisen tuen yhteistoimintamalliin ja jonka kanssa laaditaan mainitun lain 4 §:ssä tarkoitettu monialainen työllistymissuunnitelma. Monialainen työllistymissuunnitelma korvaa tässä laissa tarkoitettua aktivointisuunnitelmaa.

4 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Jos tästä laista ei muuta johdu, kuntouttavan työtoiminnan ajalta myönnettävään työttömyysetuuteen, kulukorvaukseen, toimeentulotukeen sekä niitä koskevaan asiaan sovelletaan, mitä työttömyysturvalaissa työttömyysetuudesta, kulukorvauksesta ja niitä koskevasta asiasta säädetään sekä mitä toimeentulotuesta annetussa laissa toimeentulotuesta ja toimeentulotukea koskevasta asiasta säädetään.

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä viitataan työttömyysturvalain mukaiseen työttömyysetuuteen tai kulukorvaukseen, viittauksen katsotaan koskevan myös kuntouttavan työtoiminnan ajalta maksettavaa työttömyysetuutta ja kulukorvausta, jollei tästä laista muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään aktivointisuunnitelman laatimisesta ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä, sovelletaan, mitä työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000), sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) sekä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa säädetään.

5 §

Aktivointisuunnitelman laatiminen

Hyvinvointialue on velvollinen viipymättä aloittamaan toimenpiteet aktivointisuunnitelman laatimiseksi henkilölle, joka täyttää 3 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyt edellytykset.

Hyvinvointialueen tulee ennen toimenpiteiden aloittamista varmistua, että työvoimaviranomainen on tehnyt henkilön kanssa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 37 §:n mukaisen työllistymissuunnitelman tai että työvoimaviranomainen on varannut

edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulle henkilölle tilaisuuden työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työnhakukeskusteluun. Jos työllistymissuunnitelmaa ei ole voitu tehdä tai tilaisuutta työnhakukeskusteluun varata sen johdosta, ettei henkilön työnhaku ole ollut voimassa, hyvinvointialueen tulee ryhtyä toimenpiteisiin aktivointisuunnitelman laatimiseksi.

15 §

Kuntouttava työtoiminta eräissä tapauksissa

Työttömyydestä johtuen toimeentulotukea pääasiallisena tulonaan saavalle henkilölle voidaan hänen pyynnöstään järjestää kuntouttavaa työtoimintaa ennen 3 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjä määräaikoja, jos hyvinvointialue ja työvoimaviranomainen varattuaan henkilölle tilaisuuden tulla kuulluksi arvioivat kuntouttavan työtoiminnan parhaiten tukevan henkilön elämänhallintaa ja työllistymisedellytyksiä. Ennen toiminnan järjestämistä on laadittava kuntouttavaa työtoimintaa koskeva aktivointisuunnitelma tai työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa tarkoitettu monialainen työllistymissuunnitelma. Henkilön on esitettävä kuntouttavaa työtoimintaa koskeva pyyntö hyvinvointialueelle.

28 §

Muutoksenhaku

Haettaessa muutosta tämän lain 10 tai 18 §:ssä tarkoitettuun päätökseen sovelletaan työttömyysetuuden osalta, mitä työttömyysturvalain 12 luvussa säädetään, ja toimeentulotuen osalta, mitä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 6 luvussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Niihin työttömyysetuuteen oikeutettuihin työttömiin, joille on ennen tämän lain voimaantuloa laadittu aktivointisuunnitelma, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä enintään 31 päivään joulukuuta 2026.

Helsingissä 30.12.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso